

Asia: VN/26758/2022

Selvitys pörssiyhtiöiden hallintarekisteröityjen osakkaiden tietojen asettamisesta saataville julkiseen rekisteriin

Lausunnonantajan lausunto

Pidätkö mahdollisena, että ulkomaisten omistajien hallintarekisteröinti kiellettäisiin?

Nähdäksemme kieltoa parempi tapa vähentää ilmiöön liittyviä läpinäkyvyysongelmia olisi lisätä hallintarekisteröityjen osakkeiden omistustietojen julkisuutta.

Miten arvioisitte selvityksessä esiintuotuja vaihtoehtoja?

a) Kansallinen julkinen rekisteri

-

b) Liputusvelvollisuuden raja-arvojen muuttaminen

Mikäli pienet omistukset jäävät pimentoon, voi se antaa väärän kuvan yhtiön tosiasiallisista päätöksentekijöistä. Omistusten piilottamisen mahdollisuus on puolestaan kasvualusta harmaalle taloudelle. Raja-arvot eivät välttämättä johda tarkoituksenmukaiseen toimintaan yhteiskunnan tai rehellisen taloudellisen toiminnan näkökulmasta.

c) Arvopaperikeskuksen ylläpitämä hallintarekisteriliite

Ruotsin tapaan on mahdollista ja jopa suositeltavaa ottaa käyttöön kaikkien saatavilla oleva osakasluettelon (Arvopaperikeskuksen ylläpitämä) hallintarekisteriliite. Tietojen pitäminen ajan tasalla saattaa edellyttää alan toimijoilta uusien toimintamallien ja tietoteknisten järjestelmien

kehittämistä. Tällainen työ on kuitenkin tavanomaista maailman muuttuessa jatkuvasti, eikä se ole käypä peruste asioiden jättämiseksi ennalleen.

Emme jaa selvityksen mukaista johtopäätöstä siitä, että yleisöjulkisuuden laajentaminen aiheuttaisi tarpeettomasti kustannuksia, kilpailukyvyn heikkenemistä, hallinnollista taakkaa ja mahdollista pääomapakoa. Yleisöjulkisuus päin vastoin edistää rehellistä taloudellista toimeliaisuutta sekä suojaa sijoittajia ja kuluttajia. Viranomaisjulkisuus ei riitä, sillä avoimuutta tarvitsee nimenomaan yksittäinen taloudellinen toimija, esimerkiksi osakekauppaa käyvä yksityishenkilö.

Yksityishenkilöiden ei-hallintarekisteröidyt osakeomistustiedot ovat nykyäänkin saatavilla. Ei ole perusteltua luoda lisää menettelytapoja, jotka johtavat samoilla osakemarkkinoilla toimivien tahojen erilaisen kohteluun ja yleisöjulkisuuden heikkenemiseen. Selvityksen johtopäätöksistä poiketen kannatamme jopa sijoittajakohtaista julkista verkkopohjaista rekisteriä omistuksista.

Mitä rajoituksia mielestänne liittyy kansainvälisten omistajatietojen saatavuuteen julkiseen rekisteriin?

Kansainvälisten omistajatietojen saatavuuteen julkisesti listatuista yhtiöistä ja ei liity mitään rajoituksia.

Miten eurooppalainen tietosuojasääntely ja perusoikeudet vaikuttavat julkiseen rekisteriin?

Eurooppalainen tietosuojasääntely ja perusoikeudet eivät näkemyksemme mukaan aseta rajoituksia omistajatietojen julkisuudelle. Avoimuus on yksi rehellisen taloudellisen toiminnan edellytyksistä.

Oletteko samaa mieltä selvityksen lopputuloksesta?

Olemme huolissamme siitä, ettei selvityksessä ole arvioitu yleisöjulkisuuden merkitystä yhteiskunnassa. Selvityksen johtopäätöksiä ei ole pystytty perustelemaan uskottavasti kokonaisuuden näkökulmasta. Toisin kuin KPMG kirjoittaa, yleisöjulkisuus on nimenomaan tarkoituksenmukainen keino ehkäistä harmaata taloutta ja väärinkäytöksiä. Mahdollisessa virkavalmistelussa tulisi kiinnittää erityisesti huomiota avoimuuden myönteisiin yhteiskunnallisiin vaikutuksiin ja kuluttajansuojaan.

Mitä mahdollisia muita kommentteja teillä on selvitykseen liittyen?

Mitä jatkotoimenpiteitä suosittelette valtiovarainministeriölle?

Hallintarekisteröinnin ja muunkin osakeomistuksen läpinäkyvyyttä on syytä lisätä.

Julkisesti noteerattujen yhtiöiden päätöksenteon pitkäjänteisen seuraamisen mahdollisuuksia pitäisi kehittää, jotta osakeomistaminen olisi mahdollista kaikille. Yhtiökokouksia varten laaditut tilapäiset osakasluettelot voisivat olla pysyvämmiin julkisiin ja verkossa saatavilla. Koko osakasluettelon julkisuutta pitäisi samalla tavoin kehittää. Menestyksenkäs sijoitustoiminta perustuu täsmälliseen tietoon muun muassa siitä, kuka yhtiön asioista päättää. Osittainen julkisuus tai omistustietojen laaja salassapito antaa markkinoille mahdollisesti väärän kuvan yhtiön päätöksentekotilanteesta, eikä sitä voi pitää asianmukaisena osakemarkkinoiden toiminnan kannalta.

Nazarenko Salla

Suomen Journalistiliitto - Salla Nazarenko, kansainvälisten asioiden
asiantuntija